

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

868. MEDDELELSE

71. ÅRGANG 20. FEBRUAR 1969

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

Forsøg med bygsorter 1964-68

I årene 1964-68 har et ret stort antal bygsorter været til afprøvning ved statens forsøgsstationer. Forsøgene er dels gennemført som ordinære forsøg på ialt 13 stationer med normalt 3 niveauer af kvælstofgødskning hvert sted, og dels som orienterende forsøg på indtil 6 stationer med kun ét kvælstofniveau, men iøvrigt med samme tekniske gennemførelse, analyser m.v. som for ordinære forsøg.

Hovedresultaterne af de gennemførte forsøg er anført i tabel 1, der omfatter alle sorter med mindst 2 år i ordinære forsøg, og i tabel 2, der giver en oversigt over et antal sorter, der har deltaget i orienterende forsøg i den pågældende periode.

I tabel 1 er først anført kærneudbyttet i gennemsnit af samtlige forsøg uanset kvælstofgødskning. Dernæst er anført forholdstal for kærneudbytte i henholdsvis de forsøg, der ikke har haft lejesæd af betydning, og de forsøg, hvor der har været stærk lejesæd hos målesorten Pallas. Sammenholdt med de anførte karakterer for lejetilbøjelighed ses det, at de mest stråstive sorter har klaret sig relativt bedre, hvor lejesæd er forekommet, end de mere bløddråede. I de følgende kolonner er forsøgene på tilsvarende måde opdelt efter meldugangreb. Det er bemærkelsesværdigt, at meldug har haft stærk og stigende udbredelse i disse år, og forholdstallene for udbytte sammenholdt med karaktererne for meldugangreb viser klart den store betydning, modstandsevne mod meldug har haft under disse forhold.

I næste kolonne er anført gennemsnitligt halmudbytte. Dette er normalt kun målt i én afdeling pr. forsøgssted og år, og forsøg, der har haft stærk lejesæd, mange grønskud eller på anden måde har været unormale, er udskudt af opgørelsen. Flertallet af sorterne har haft betydeligt højere halmudbytte end målesorten.

De i de følgende kolonner anførte gennemsnitsdata for strå længde, modningstidspunkt og kærne kvalitet refererer ligeledes kun til én bestemmelse pr. forsøgssted og år. Nedknækningstilbøjeligheden er vurderet i særlige udsåninger ved Aarslev og Tystofte, og karakteren angiver nedknækningsgrad ca. 1 uge efter hver enkelt sorts modning.

I særlige smitteforsøg ved Tystofte og Tylstrup er sorterne yderligere undersøgt for resistens mod henholdsvis meldug og havrenematoder. Resultaterne af disse undersøgelser danner grundlag for beskrivelse af sorterne m.h.t. disse egenskaber.

Sorterne, der er anført i tabel 2, har deltaget i et vekslende antal forsøg, og alle resultater er omregnet i forhold til målesorten Pallas. Udbyttet er anført som forholdstal med målesorten = 100. Tabellen er iøvrigt opstillet som tabel 1, men på grund af det begrænsede antal forsøg er der ikke foretaget opdeling efter lejesæd eller meldugangreb. De meldugmodstandsdygtige sorter har dog også her klaret sig særdeles godt.

Beskrivelse af sorterne

Pallas (Svaløf). Sorten har ret kort og ret stivt strå med stor tendens til nedknækning. Kærnen er lille med lav rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Emir**, hollandsk. Sorten har ret kort og meget stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er ret lille med ret høj rumvægt og højt proteinindhold. Modner tidligt. God resistens mod meldug.

*Impala**, hollandsk. Sorten har middellangt og meget stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er ret lille med ret høj rumvægt og højt proteinindhold. Modner tidligt. Har tidligere haft god resistens mod meldug, men har i de sidste år været noget modtagelig.

Tabel 1

	Kærneudbytte gns. af alle forsøg		Forholdstal for kærne- udbytte		Kar. for leje- tilb. 0-10 1)	Forholdstal for kærne- udbytte		Kar. for mel- dug 0-10 1)	Halmudbytte		Kar. f.			Kærne kvalitet		
	hkg pr. ha	for- holds- tal	uden leje- sæd	med leje- sæd		uden mel- dug	med mel- dug		hkg pr. ha	for- holds- tal	Strå- læng- de cm	ned- knæk- ning 0-10 1)	Mod- nings- dato	mg pr. korn	g pr. liter	pct. rå- pro- tein
1964-68: Ant. forsøg:	163		125	38		64	99									
Pallas	46,5	100	100	100	4,4	100	100	5,3	43,4	100	70	6,3	9/8	40,2	674	10,4
Emir	49,7	107	106	111	1,6	100	112	0,4	48,2	111	70	2,4	10/8	40,8	691	10,9
Impala	46,2	99	98	102	1,9	96	102	2,8	47,4	109	75	2,7	9/8	40,5	684	11,0
LSD 95 pct.	0,6															
1964-68: Ant. forsøg:	147		117	30		49	98									
Pallas	46,0	100	100	100	4,4	100	100	5,4	42,8	100	70	6,7	9/8	40,5	675	10,5
Bomi	49,7	108	108	108	4,6	101	112	1,7	46,9	110	76	6,7	9/8	46,8	677	10,4
Seta	48,1	105	105	103	3,9	104	105	4,7	47,9	112	76	4,9	10/8	41,2	670	10,1
Pendo	44,5	97	96	99	3,2	98	96	6,0	42,3	99	75	5,1	9/8	41,5	686	10,5
LSD 95 pct.	0,6															
1965-68: Ant. forsøg:	96		76	20		28	68									
Pallas	45,7	100	100	100	4,2	100	100	5,9	43,5	100	69	6,1	9/8	40,1	676	10,4
Lofa	50,3	110	109	113	3,2	104	112	1,4	49,7	114	72	2,4	12/8	43,1	693	10,3
Inis	46,7	102	101	107	3,0	97	104	3,8	46,9	108	77	2,1	9/8	42,8	705	10,5
Elbo	46,4	102	102	101	3,4	103	101	5,3	49,5	114	80	5,2	13/8	47,4	681	9,6
Anla	45,0	98	98	100	3,4	99	98	6,1	44,9	103	71	3,7	9/8	41,3	675	10,1
LSD 95 pct.	0,8															
1966-68: Ant. forsøg:	86		67	19		21	65									
Pallas	45,9	100	100	100	4,8	100	100	5,7	43,5	100	69	5,5	6/8	40,5	681	10,5
Sultan	50,2	109	108	114	2,9	103	111	0,6	47,1	108	73	2,1	8/8	44,0	702	10,5
Kristina	48,1	105	103	111	1,4	108	104	5,7	46,4	107	71	2,3	7/8	41,3	679	10,0
Danpro	46,0	100	100	101	3,4	105	99	6,0	46,2	106	73	5,1	10/8	42,3	692	9,7
LSD 95 pct.	0,9															

1) 10 = mest i leje, stærkest angrebet af meldug og mest nedknækket.

Tabel 2

	Antal for- søg	Udbytte		Strå- læng- de cm	Karakter ¹⁾ for			Mod- nings- dato	Kærnekvalitet		
		hkg/ha og forholdstal kærne	halm		leje- tilb.	ned- knæk- ning	mel- dug		mg pr. korn	g pr. liter	pct. råpro- tein
Pallas.....		45,0	41,1	69	4,6	6,3	5,9	10/8	39,0	671	10,3
Maris Concord...	33	101	114	79	3,2	2,2	3,3	11/8	41,1	687	10,5
Hellas.....	33	99	100	71	3,0	4,6	6,0	11/8	38,6	679	10,3
Birgitta.....	33	94	98	74	3,8	4,6	5,4	8/8	44,9	670	10,8
Ortolan.....	30	104	115	77	2,2	2,3	1,7	9/8	39,3	685	10,6
Maris Druid.....	27	104	119	75	3,8	2,1	2,6	14/8	40,0	698	10,1
Särila.....	23	98	106	76	2,6	4,3	5,8	12/8	42,4	668	9,9
Matura.....	22	104	114	77	4,4	3,6	3,0	9/8	44,2	679	10,6
Lone.....	22	99	99	70	3,7	4,9	5,7	11/8	42,7	660	10,3
Bine.....	21	107	107	72	2,9	4,3	2,6	10/8	42,8	680	10,1
Tern.....	20	108	108	72	1,8	2,1	1,4	10/8	40,2	692	9,9
Tellus.....	20	103	100	73	1,7	3,1	5,0	11/8	43,9	692	10,3
Zephyr.....	18	96	93	68	2,5	5,3	5,7	10/8	41,2	675	9,9
Delisa.....	16	96	93	68	3,8	5,8	5,8	9/8	41,6	682	10,1
Clara.....	12	96	95	74	3,5	5,5	6,0	11/8	42,5	692	10,7
Julia.....	11	102	97	70	2,1	4,0	4,1	10/8	42,7	704	9,9
Siri.....	11	99	96	70	3,6	4,5	5,5	10/8	40,3	677	10,1
Britta.....	9	97	101	76	3,7	3,5	5,8	9/8	39,0	719	10,6

1) 0-10, 10 = mest i leje, mest nedknække og stærkest angreb af meldug.

*Bomi** (Abed). Sorten har middellangt og ret stivt strå med stor tendens til nedknækning. Kærnen er meget stor med lav rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. God resistens mod meldug.

*Seta** (Sejet). Sorten har middellangt og ret stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med lav rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Pendo** (Pajbjerg). Sorten har middellangt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med ret høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug, men resistent mod havrenematoder, race I.

*Lofa** (Abed). Sorten har middellangt og stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med ret høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner ret sent. God resistens mod meldug.

*Inis,** tysk. Sorten har ret langt og stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Har tidligere haft god resistens mod meldug, men har i de sidste år været noget modtagelig.

*Elbo** (Pajbjerg). Sorten har langt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er meget stor med lav rumvægt og lavt proteinindhold. Mod-

ner ret sent. Modtagelig for meldug, men resistent mod havrenematoder, race I.

*Anla** (Sejet). Sorten har middellangt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er ret stor med lav rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Sultan,** hollandsk. Sorten har middellangt og stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner ret tidligt. God resistens mod meldug.

*Kristina** (Svaløf). Sorten har knap middellangt og meget stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er ret stor med lav rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Danpro** (Carlsberg). Sorten har middellangt og stivt strå med nogen tendens til nedknækning. Kærnen er ret stor med middelhøj rumvægt og lavt proteinindhold. Modner ret sent. Modtagelig for meldug.

*Maris Concord,** engelsk. Sorten har langt og stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er godt middelstor med ret høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Har tidligere haft god resistens mod meldug, men har i de sidste år været noget modtagelig.

*Hellas** (Svaløf). Sorten har knap middellangt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er lille med ret lav rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Birgitta** (Svaløf). Sorten har ret langt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er stor med lav rumvægt og ret højt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Ortolan**, tysk. Sorten har ret langt og meget stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er lille med ret høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. God resistens mod meldug og resistent mod havrenematoder, race I.

*Maris Druid**, engelsk. Sorten har ret langt og stivt strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner ret sent. Ret god resistens mod meldug.

*Särla** (Weibull). Sorten har ret langt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med lav rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner middeltidligt. Modtagelig for meldug.

*Matura**, tysk. Sorten har ret langt og ret stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er stor med ret lav rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Nogen resistens mod meldug.

*Lone** (Pajbjerg). Sorten har knap middellangt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med lav rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug, men resistens mod havrenematoder, race I og II.

*Bine** (Pajbjerg). Sorten har middellangt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med middelhøj rumvægt og proteinindhold. Modner tidligt. Ret god resistens mod meldug.

*Tern**, tysk. Sorten har middellangt og meget stivt

strå med lille tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med ret høj rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner tidligt. God resistens mod meldug.

Tellus (Weibull). Sorten har middellangt og meget stivt strå med ret lille tendens til nedknækning. Kærnen er ret stor med ret høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Zephyr**, hollandsk. Sorten har ret kort og stivt strå med ret stor tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med lav rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Delisa**, hollandsk. Sorten har ret kort og stivt strå med ret stor tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med ret høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Clara** (Weibull). Sorten har middellangt og stivt strå med ret stor tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med høj rumvægt og ret højt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

*Julia**, hollandsk. Sorten har ret kort og meget stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med høj rumvægt og ret lavt proteinindhold. Modner tidligt. Noget modtagelig for meldug.

*Siri** (Pajbjerg). Sorten har ret kort og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er middelstor med ret lav rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug, men resistent mod havrenematoder, race I og II.

*Britta** (Weibull). Sorten har ret langt og stivt strå med middel tendens til nedknækning. Kærnen er lille med meget høj rumvægt og middelhøjt proteinindhold. Modner tidligt. Modtagelig for meldug.

Statens Forsøgsstation,
Tystofte, Skælskør

* Sorten er godkendt til optagelse på sortliste over dyrkningsværdige planter (jfr. lov nr. 170 af 15/5 1968).

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Rolighedsvej 26, 1958 København V, postgiro 2299, tlf. (01) 350614. Abonnementsprisen er for 1969 9,00 kr. årlig, incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 20.000 eksemplarer.